

[Bertel Dahlgaard.]

den politik, der er ført i de sidste 2 år, og hvorom regeringen og socialdemokratiet har stået sammen som fælles frontkæmpere, og for hvis økonomiske konsekvenser regeringspartierne og socialdemokratiet også har været fælles om ansvaret. Hvis der nu er vælgere, der er uenige i den af de 3 partier førte politik, hvad enten det nu er af militære og udenrigspolitiske grunde eller af økonomiske grunde, hvorledes er da disse vælgere stillet, hvis de følger den konservative parole, hvorefter der ikke er givet andre muligheder end enten venstre-konservative eller socialdemokratiet? Ja, stemmer de på socialdemokratiet, får de på dette område den højtærede udenrigsminister i tilgift; stemmer de på venstre-konservative, stemmer de på selve anføreren af den politik, de er modstandere af. Rent logisk må der være en tredje mulighed. (*Hans Hedtoft: Bertel Dahlgaard!*) Ellers må en sådan vælger jo få selvmordstanker. Når man har valget mellem det ærede medlem hr. Hans Hedtoft og den højtærede udenrigsminister, må det fremkalde mærkelige betragtninger hos de vælgere, jeg her har omtalt. Jeg skal slutte, højtærede medlem, med at sige, at indenfor det radikale venstre vil man finde mest sundhed i Hørups gamle, kærnefulde ord: del jer efter anskuelser. De, der føler sig utrygge ved den linie, der på et bestemt område er ført i forståelse mellem socialdemokratiet og udenrigsministeren med de stadig øgede forpligtelser udadtil, som der er tale om at tiltræde, de vælgere synes jeg man skulle lade være i fred og overlade det til dem ved deres stemmeafgivning at gå derhen, hvor deres sunde omdømme påbyder dem det.

Oluf Pedersen: Det kan være naturligt, at jeg indledningsvis gør opmærksom på, at retsforbundets opgave i sig selv ikke er at skabe et parti, men retsforbundet er en bevægelse for de ideer, som vi kæmper for. Retsforbundet er, som man ved, tilhænger af de tanker, som Henry George har fremført om grundskyld og frihandel, og det blev i de første love, som retsforbundet havde, fastslået i følgende korte sætninger, hvad der var formålet for vort arbejde: folkets økonomiske frigørelse ved ad fredelig vej at søge den nuværende magtstat omdannet til en retsstat, hvis opgave alene vil være at sikre borgernes personlige fri-

hed, ret til udbytte af eget arbejde, lige andel i landets grundværdier og deltagelse i styret af de fælles anliggender. Dette formål vedstår vi os den dag i dag, og hvis vi når at få det gennemført, vil meget komme til at se anderledes ud i dansk politik.

Vi har også i retsforbundet et udførligt arbejdsprogram, ligesom vi har et program, der viser, hvordan selve den retsstat, som vi stræber imod, skal indrettes, men jeg vil her understrege, at den, der læser dette program uden forståelse af, at det forudsætter en forudgående udvikling, så det grundlag, der bliver for det, ikke bliver den bestående uret, vil tage fuldkommen fejl af programmet. Det er ikke retsforbundets opgave at tilbyde særfordele til nogen del af det danske folk. Vi tilbyder kun den økonomiske frigørelse, og at den skal ske ad fredelig vej. Vi mener således ikke, at det er statens opgave at være barnepige for befolkningen, men at borgerne skal klare deres egne sager selv. De politiske magthavere skal efter vor opfattelse ikke råde for, hvad borgerne skal spise eller drikke, og det er helt ligetil, at vi fra retsforbundets side har sat ind mod restriktioner og rationeringer, herunder også tilskud til brød, mælk og skotøj, hvorved man fra statens side kommer til at gribe ind i, hvad folk skal fortære, og hvad de skal gå klædt i. Retsforbundet hylder den retsafgrænsede frihed. Derfor er det også ligetil, at vi fra vor side har vendt os så stærkt, som vi har, mod den tvungne værnepligt, og når man siger overfor os, at hvis man skal skaffe det fornødne mandskab ad frivillig vej, bliver der ikke soldater nok, så vil jeg dertil svare: vi skal ikke have flere end dem, der melder sig frivilligt. Vi har forevrigt stillet et forslag herom, der passer som fod i hose ind i friheden. Vi nærer ikke som de radikale frygt for, at der på frivilligt grundlag ikke bliver soldater nok; de nærer jo endogså så stor en frygt, at vi så her forleden, at den radikale gruppeformand end ikke her i tinget turde vedgå partiets eget program. Retsforbundet hylder også den frie handel, vel vidende, at eksport og import er to sider af samme sag, ligesom forbrug forudsætter produktion og produktionens eneste formål er at tilfredsstille forbruget. Et hovedpunkt i retsforbundets politik er grundskylden, der har til formål at sikre alles lige ret til jord, og hvis resultat bliver en bedre form for tilvejebringelse af dækning for de